

Ukiumoortumik nalunaarusiaq 2020

Kalaallit Nunaanni Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut

Januar 2021

Imarisai

AALLAQQAASIUT.....	3
IMM. I: Napparsimasut Maalaarutaannik Aalajangiisartut.....	4
1.1. Katitigaanerat	4
1.2. Piginnaasaqarfiit suliassallu	4
1.3. Suliap aalajangiisarnerullu nassuiaatissartaat	4
IMM. II: 2020 Suliap amerlassusaat, agguataarneqarnerat il.il.	5
IMM. III: Tunngaviusumik ajornartorsiutit.....	6

AALLAQQAASIUT

Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut suleriaasaat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 2. december 2013-imeersoq § 16 naapertorlugu Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ukiut tamaasa tamanut saqqummiussassamik suliatik pillugit nalunaarusiortartussaapput. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfik suleqatigalugu ukiumoortumik nalunaarusiortoqartussaammat, ukiumoortumik nalunaarusiaq tamanut saqqummiunneqartinnagu, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfirmut saqqummiunneqaaqqaarpoq. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortorta qarfik ukiumoortumik nalunaarusiamut oqaaseqaatissaqanngilaq.

Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut tarnikkut nappaatillit pillugit inatsimmi § 46 naapertorlugu pilersinneqarput. Pinngitsaaliissummik napparsimmavimmut unitsitsineq, pinngitsaaliissummik uninngagallartussanngortitsineq, napparsimmavimmi uninngasumik takkutinngitsortumik/qimaasimasumik pinngitsaaliissummik utertitsineq, pinngitsaaliissummik katsorsaaneq, napparsimmavimmiit angerlareernermi pinngitsaaliissummik malittarinnineq, pinngitsaaliissummik aalaakkiineq, nakuuserfiginnineq, napparsimasoq illersorniarlugu pinngitsaaliissummik aalaakkiineq, nal. ak. 24-it sinnerlugit ataannartumik immikkut nakkutilliineq immikkoortortamilu matunik parnaarsineq pillugit maalaarutit, Aalajangiisartut suliassaraat.

Tarnikkut nappaatillit pillugit inatsimmi § 46 naapertorlugu, Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ilaasortat tassaapput: Inatsisileritooq siulittaasuusoq, nunatsinni nakorsaaneq tarnimikkullu nappaatillit ilaqaataasalu peqatigiiffianit aallartitaq tarnikkut nappaatilinnut sinniisuusoq.

Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut allatseqarnikkut Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmit isumagineqarput.

IMM. I: Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut

1.1. Katitigaanerat

2020-imi inatsisileritooq Kista Høegh Niclasen Aalajangiisartuni siulittaasuvoq. Sinniisussatullu inatsisileritooq Charlotte Pedersen toqqagaalluni.

2020-imi Aalajangiisartut nakorsartaraat nunatsinni nakorsaaneq Henrik L. Hansen. Nakorsaq Paneeraq Noahsen Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmeersoq 2020-imi nakorsatut sinniisussaavoq.

Tarnikkut nappaatillit ilaqutaasalu peqatigiiffianni siulittaasoq Esekias Therkelsen Aalajangiisartuni ilaasortassatut 2020-imi toqqarneqarpoq. Esekias Therkelsen-imut sinniisussamik toqqaasoqanngilaq.

2020-imi Aalajangiisartunut allatseqarnikkut isumaginnittuvoq allaffissornermi fuldmægtigi Tania Broberg Nunatsinni Nakorsaaneqarfimmeersoq.

1.2. Piginnaasaqarfiit suliassallu

Aallaqqaasiummi nassuiaatigineqartutut Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut, pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik aalajangiinerit pillugit maalaarutiniq suliqaqartarput.

Napparsimasut tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaqarfimmi uninnganerminni qulaani taaneqartut arlaannik pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarneq pillugu maalaarutaannit, Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutannik Aalajangiisartut suliassa at aallaaveqarput. Maalaarut, napparsimasumut siunnersortip akuliunneragut imal. allaganngorlugu oqaatsilluunniit atorlugit napparsimmavimmi sulisunut apuunneqarluni taakkunanga piaarnerpaamik- allagaatit allat suliamat tunngassutillit, (nakorsap uppersaataa, napparsimasoq pillugu allattugaatit, uninnermut atatillugu nalunaarsukkat, pinngitsaaliinermi ileqqulersuutissat naapertorlugit nalunaarsuineq il.il.) ilanngullugit Aalajangiisartunut nassiunneqartarpoq.

Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut aalajangiinermi, ass. maalaarut Aalajangiisartut piginnaasaqarfiisa avataaniippat, itigartissinnaavaat ingerlateqqissinnaallugulluunniit. Aalajangiisartuni suliamik ingerlatitseqqinnissamik aalajangiinermi, pinngitsaaliissummik iliuuseqarneq akuerineqarsinnaavoq imal. eqqunngitsumik ilionertut nalilerneqarsinnaalluni. Pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik aalajangermik maalaaruteqarneq, Aalajangiisartunit itigartinneqarsinnaavoq akuerineqarsinnaallunuunniit.

Maalaarut Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut naliliinissaasa tungaannut pinngitsaaliissummik iliuuseqarnissamik kinguartsisinnasooq pineqarpat, Aalajangiisartut ulluunnaat arfineq marluk qaangiutsinnagit aalajangiissapput. Pinngitsaaliissummik iliuuseqarnerni allani Aalajangiisartut sapinngisaq tamaat piaarnerpaamik aalajangiissapput, maalaarutillu Aalajangiisartunit tiguneqarneriniit ullut 14-it qaangiutsinnagit aalajangiisoqanngippat, Aalajangiisartut napparsimasoq siunnersortaalu tamatumasumik patsiseqarneranik qaqugulu aalajangiivigineqarsinnaanissaanik ilisimatissavaat.

Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni ataatsimiinnerit, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaqarfimmi ingerlanneqartarput. Nakorsaaneq, napparsimasoq, napparsimasumut siunnersortaasoq, pisariaqarpallu tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaqarfimmi sulisut maalaarummut naapertuuttumik attuumassutillit, ataatsimiinnernut aggersarneqartarput. Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ataatsimiinnerup naammassinerani aalajangiisarput, ataatsimiinnerullu kingorna ullup ataatsip marlulluunniit qaangiunneranni aalajangerup illuatungeriinnut nassiunneqarnissaa anguniarneqarpoq.

1.3. Suliap aalajangiisernerullu nassuiaatissartaat

Suliat tassaavoq napparsimasup Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunut maalaarutaa imal. maalaarutai, ataatsimiinnermi aalajangersimasumi suliarneqartoq/tut. Maalaarut arlalinnik immikkoortoqaraluarpuunniit ataatsiinnartut isigineqartarpoq. Napparsimasoq kingusinnerusukkat pinngitsaaliissummik iliuuseqarfigineqarneq pillugu maalaaruteqaqqippat, maalaarut taanna nutaatut isigineqassaaq.

Aalajangiineq pinngitsaaliissummik iliuseqarnermut akuersinertut itigartitsinertulluunniit nassuiarneqarpoq. Nassuiaat taanna naapertorlugu suliaq arlalinnik aalajangiivigineqarsinnaavoq. Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut pinngitsaaliissummik iliuseqarnerit assigiiartut arlallit, ass. pingasoriarluni pinngitsaaliissummik aalaakkiinerit aalajangiiffigippatigik, taakku naatsorsueqqissaarnermi aalajangiinertut pingasutut naatsorsorneqassapput. Taamatuttaaq aalajangiineq akuersinermik ass. pinngitsaaliissummik uninngatitsigallarnissamik tamatumalu attatiinnarnissaanik imaqarpat taakku naatsorsueqqissaarnermi aalajangiinertut marluttut naleqassapput.

IMM. II: 2020 – Suliat amerlassusaat, agguataarneqarnerat il.il.

Tarnikkut nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut 2020-imi suliasanik arfineq pingasunik tigusaqarput, taakkunanga marluk aalajangiisartunit suliarineqartigatik uterinneqarput. Sinneruttut arfineq marluk suliarineqarput taakkunanga ataaseq Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortami Danmarkimi katsorsartinnissaq pillugu aalajangiineq allannngortinneqarmat, napparsimasup eqqartuussissuserisua isumasioreerlugu napparsimasumit uterinneqarpoq. Sinneruttut arfineq marluk suliarineqarput.

Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartuni 2020-imi agguaqatigiissillugit ullut 7,6-it sulianik ingerlatsiviusimapput. Piffissap suliamik ingerlatsiviusup, suliasap Aalajangiisartunit tiguneqarneraniit aalajangiinerup napparsimasumut nassiunneqarneranut naatsorsorneqartarnera, oqaatigineqassaaq. Suliamik ingerlatsinermi piffissaq maalaarutip Aalajangiisartunit tiguneqarneraniit paasissutissanik naapertuuttunik tamanik allagaatinillu pissarsinissamat piffissaq atorneqartoq aamma ilaavoq. Taamatuttaaq suliamik ingerlatsinermi arfininngornerit, sapaatit nalliuttullu ilaapput.

2020-imi pinngitsaaliissummik iliuseqarfigineqarnermut tunngatillugu maalaarutinin kinguartitsinermik kinguneqartunik tigusaqartoqanngilaq

Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut maalaarutinin suliaqartarneranni Aalajangiisartut ataatsimiittarnerisa, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaqaqfimmil ingerlanneqartarnissaat, maleruagassat pingaarnersaraat. Taamaallit 2020-imi suliat arfineq marluk tamarmik tarnikkut nappaatillit immikkoortortaqaqfianni suliarineqarput.

Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut ataatsimiinneranni, sulianik ingerlatsinermi nakorsamik, napparsimasumik, napparsimasumulluunniit siunnersortimik peqataasoqarnera immikkut oqaatigineqartarpoq.

2020-imi napparsimasooq ataatsimiinnerni arfinilinni peqataavoq. Suliami ataatsimi Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortami isuma naapertorlugu napparsimasooq pinngitsaaliissummik uninngatinneqarallaluaq nakorsartariaqartorlu isumaqatigiissuteqaqqaarani immikkoortortamit anisimavoq. Napparsimasumut siunnersortaasooq aggersarneqaraluarluni takkutinngilaq. Nakorsaaneq 2020-imi ataatsimiinnerni tamani peqataavoq. Suliani pingasuni napparsimasumut siunnersortaasooq ataatsimiinnermi peqataavoq.

2020-imi aalajangiivigisat amerlassusaat pinngitsaaliilluni iliuseqarnermut assigiiingitsunut agguataarneqarnerat	
Pinngitsaaliissummik napparsimmavimmut unitsitsineq	3
Pinngitsaaliissummik napparsimmavimmi uninngatitsigallarneq	5
Pinngitsaaliissummik aalaakkiineq	1
Matunik parnaarsineq	1
Eqqissisaatitortitsineq	0
Pinngitsaaliissummik nakorsaaitortitsineq	2
Aalajangiivigisat katillugit	12

Aalajangiinerni qulini pinngitsaaliissummik iliuserisaaq Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutannik Aalajangiisartut akuersissutigaa.

Aalajangiinermi ataatsimi pinngitsaaliissummik iliuseqarneq (nakorsaatitortitsineq) eqqunngitsuliornerusq, Aalajangiisartut aalajangiipput. Pisumi aalajangersimasumi nakorsaatitortariaqarneq tunngavissaqanngitsq, innersuussutaasumit annertunerusumik nakorsaasiisoqarsimasq nakorsaasiinerlu kingorna aatsaat immikkoortortami nakorsaanermit akuerineqartoq, Aalajangiisartut naliliipput.

Aalajangiinermi ataatsimi napparsimasup Skejby Sygehusimut nuunneqarnissaanik aalajangernerup, napparsimasq Kalaallit Nunaanni napparsimmavimmi katsorsartittussanngorlugu eqqartuunneqarsimappat taamaammallu napparsimasq avatangiisiminut navianaatilittut naliliivigineqarsimappat imal. napparsimasup Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortamiitinnissaa illersorneqarsinnaassanngippat nuunneqarnissaa taamaallaat pisinnaammat, maleruagassat naaportorneqarsimanngitsut, Aalajangiisartut naliliipputtaaq. Aalajangiisartunit isornartorsiuisoqareemat napparsimasup nakuusernissamik toqutsinissamillu siorasaarisimanera, kiisalu immikkoortortami sulisunut timikkut annersitsisimanera isimmittaasimaneralu aalaakkerneqartariaqarneranik kinguneqartoq nuussinermut tunngavilersuutigineqarpoq. Tamatuma kingorna navianartorsititsisinnaanermik toqqammaveqarneq eqquutsinneqartoq taamaammallu nuussisoqarsinnaasoq, Aalajangiisartut naliliipput

Tamatuma saniatigut suliat marluk matunik parnaarsinermut uninngatitsigallarnermullu tunngassuteqartut Aalajangiisartut itigartippaat. Matunik parnaarsinermut tunngatillugu maalaarummi napparsimasq pinerluttaalititsinermut inatsimmi aalajangersagaq aalajangersimasq naaportorlugu katsorsagassanngorlugu eqqartuunneqarpoq unitseqqinneqarnissaalu pinerlussimasunik isumaginnittoqarfimmit aalajangiiffigineqaaqqammerluni. Taamaammat tamanna tarnikkut nappaatillit pillugit inatsit naaportorlugu pinngitsaaliinerunngilaq. Maalaarut uninngatitsigallarnermut tunngasoq napparsimasup nammineq piumassutsi naaportorlugu immikkoortortami uninngammat inatsillu naaportorlugu pinngitsaaliissummik uninngatinneqarallanngimmat pinngitsaaliinertaqanngitsq paasinarsivoq.

Napparsimasumit siunnersortaanilluunniit piumasaqaataappat, pinngitsaaliissummik napparsimmavimmut unitsitsinerit, pinngitsaaliissummik uninngatitaagallartussanngortitsinerit napparsimmavimmi uninngasumik takkutinngitsoorumik/qimaasimasumik pinngitsaaliissummik utertitsineq pinngitsaaliissummik katsorsaaneq, § 17 naaportorlugu napparsimmavimmiit angerlareernermi pinngitsaaliissummik malittarinneq, pinngitsaaliissummik aalaakkiineq, pinngitsaaliissummik nukersorfiginninneq, napparsimasumik illersuiniarluni aalaakkiineq, immikkut nakkutillineq ataavartumik nal. ak. 24-it sinnerlugit sivirususilik immikkoortortamilu matunik parnaarsineq pillugit aalajangiinerit, Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut, Kalaallit Nunaanni eqqartuussisarneq pillugu inatsimmi kapitali 28 naaportorlugu, eqqartuussivimmut aalajangiivigisassanngortissavaat.

2020-mi Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut pinngitsaaliissummik iliuseqarfineqarnermut tunngatillugu aalajangigaat pillugit maalaaruteqartoqanngilaq

IMM. III: Tunngaviusumik ajornartorsiutit

Suliat Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartut 2020-imi tigusaat suliarisimasaallu amerlagisassaangikkaluit, pingaartumik apeqqutip tunngaviusup ataatsip isummerfigineqarnissaa pisariaqarsimavoq.

Taamaalilluni 2020-imi Tarnikkut Nappaatillit Maalaarutaannik Aalajangiisartunit suliarineqartut, Aalajangiisartut isumaat naaportorlugu marlunnik Aalajangiisartunit erseqqissaateqarfineqartarialinnik imal. nassuartialinnik maleruagassat killinganiittoqarsimavoq.

Taakkunannga ataaseq napparsimasumik Skejby Sygehusimut nuussinermut tunngassuteqarpoq, tassani napparsimasq Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortami nakorsaanerup isummerfigeqqaarsimangisaanik pinngitsaaliissummik nakorsaatitortitsisoqarsimavoq tamannalu Aalajangiisartunit annertuumik isornartorsioneqarpoq.

Aappaanni napparsimasup tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortami uninngasup katsorsartittussanngorlugu Danmarkimi napparsimmavimmut nuunneqarnissaa aallarniutitut aalajangerneqarsimavoq.

Napparsimasup inatsisilerituuata Aalajangiisartut attavigai taakkulu ingerlaannaq navianartorsiortitsisinnaanermik tunngaveqarluni pinngitsaaliissummik nuutsitsisoqarsinnaannginnera pillugu Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortamut erseqqissaapput. Tamatuma kingorna tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortaqruiup pinngitsaaliissummik nuussinissaq pillugu aalajangiineq allanngortippaat napparsimasullu maalaarutini taamaatiinnarpaa.

Aalajangiisartut immikkut iliuuserisassanut tunngatillugu tarnikkut nappaatillit pinerluuteqarsimasut tarnikkullu nappaatillit pillugit inatsimmut taputartuuttut kiisalu Aalajangiisartut piginnaasaqarfiinut tunngasut pillugit iluminni pikkorissarputaaq. Tamatumani pinngitsaaliissummik unitsitsisarneq, pinngitsaaliissummik uninngatitsigallartarneq kiisalu tarnikkut nappaatilinnut katsorsagassanngorlugit eqqartuunneqarsimasunut allatigut pinngitsaaliissummik iliuuseqartarneq, kiisalu tarnimigut nappaateqartup pinerluuteqarsimasup maalaarutaanik takkuttoqarpat uppersaatissatut Aalajangiisartunit suut piumasaqaatigisariaqarnissaat immikkut ukkanneqarput.

2020-imi suliat Aalajangiisartuni ingerlanneqarsimasut tunngavigalugit, Aalajangiisartut isumaat naapertorlugu, Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortami Aalajangiisartut piginnaasaqarfiisa iluanni suliat suliarineqarnissaat pillugu tarnikkut nappaatillit pillugit inatsimmi piumasaqaataasut tamatigunngajak naapertorneqarput. Dronning Ingridip Napparsimmavissuani tarnikkut nappaatilinnut immikkoortortami -pingaartumik napparsimasunut uninngasussatut eqqartuunneqartunut tunngatillugu- sulianik ingerlatsinissap ersernerlussimanerata oqaatiginissaa Aalajangiisartut pisariaqartippaat.